

Enheten för näringslivsutveckling
Pernilla Nordström

Skärgårdssamarbetets exekutivkommitté 2016-10-19

Närvarande:

Magdalena Bosson (MB), ordförande, Länsstyrelsen
Michaela Fletcher (ML), Österåkers kommun
Gustav Hemming (GH), Stockholms läns landsting
Monica Pettersson (MP), Värmdö kommun
Jens Sjöström, Stockholms läns landsting
Ulf Westerberg, SIKO
Pernilla Nordström, sekreterare, Länsstyrelsen

Anmäلت förhinder:

Meeri Wasberg, Haninge kommun
Anna Waxin, Skärgårdsstiftelsen

Övriga deltagare:

Claes Johansson, Länsstyrelsen
Tomas Norberg, Länsstyrelsen

1. Mötets öppnande

- Ordförande öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Magdalena Bosson meddelade att hon på detta möte ersätter Chris Heister som har fått förhinder.
- En kort presentationsrunda gjordes. Pernilla Nordström kommer att svara för Exekutivkommittén efter Lars Nyberg som har gått i pension.

2. Godkännande av dagordningen

- Noterades att avfallsfrågan har förts in som ny punkt 11 på den senast utskickade dagordningen.
- Punkt 9 tas upp före punkt 8.
- Bestämde att under Övriga frågor dels att ta upp Hemsjukvården (Michaela Fletcher) och dels förslaget till Nationalpark för Nämöskärgården (Gustav Hemming).

3. Minnesanteckningar från föregående möte

- Minnesanteckningarna lades till handlingarna.

Datum
2016-10-26

4. Bredband (Claes Johansson föredragande)

- Länsstyrelsen har sedan 2015 ett utökat uppdrag av regeringen att övergripande koordinera utbyggnaden av bredband i länet, utöver uppgiften att ge finansiellt stöd. Vad är angeläget att fokusera på när det gäller skärgården?
 - Flera tog upp att regelverket skulle behöva ändras angående möjligheten att få stöd för bredband till fritidsboende. I det poängsättningssystem som Jordbruksverket har tagit fram för länsstyrelsernas prioritering mellan områden som ska få del av stödet, har områden med många fritidshus och få fastboende lägre prioritet vilket drabbar Stockholms skärgård. Claes menade att det vore bättre om man talade om deltidboende, eftersom många just arbetar och bor på deltid i skärgården.
 - *Monica Pettersson* berättade att Värmdö kommun tagit initiativ till skrivelse till Jordbruksverket angående detta. *Ulf Westerberg* meddelade att även SIKO skrivit till Jordbruksverket angående detta.
 - *Magdalena Bosson* föreslog att de skrivelser som tagits fram angående boendekriteriet sprids inom Exekutivkommittén.
- *Ulf Westerberg* rapporterade att Skärgårdarnas Riksförbundet, arbetsgruppen för bredband, har gått ut med en enkät till medlemmarna för att få bättre kunskap om bredbandsläget. Claes framhöll att det är viktigt att telefonin är med.
 - Resultatet av enkäten förmedlas till Claes.
- Behovet av koordinering av statliga nät samt hur dessa kan kopplas till regionala nät togs upp. Claes informerade om att en ny lag (*anm. Lagen om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät 1 juli 2016*) har införts som innebär att den som vill bygga ut fast eller trådlöst bredband mot ersättning kan få nyttja andras infrastruktur eller samordna sin utbyggnad med andra. (*Anm: lagen ålägger även offentliga organ särskilda krav*).
- *Claes Johansson* informerade om att beslutsomgång två avseende bredbandsstöd har påbörjats. De inneliggande ansökningar som i förra omgången inte fick beslut om stöd rullas automatiskt över till den här beslutsomgången och behåller sina tidigare villkor. I regeringens höstbudget finns förslag om 850 miljoner kronor i bredbandsstöd men dessa ingår inte i den nu aktuella beslutsomgången.
- (*Anm: Den 6 december hålls en marknadsdag om bredbandsutbyggnad på landsbygden. Se Länsstyrelsens hemsida för anmälan.*)

Datum
2016-10-26

5. Mobilkartläggning (Claes Johansson föredragande)

- Ett projekt om att mäta täckning och kapacitet för det mobila bredbandet har påbörjats. Anledningen är att vi behöver komma till rätta med ojämnheter över både säsonger och kommungränser. För närvarande pågår upphandling av mätinstrument som ska placeras på rörliga fordon. Möjliga platser skulle till exempel kunna vara Nord-Sydlinjen, postbåten och läkarbåten. Även sjöräddningsbåten kan vara en möjlighet.
 - Claes bad kommittén att ta med sig frågan och återkomma.

6. Skärgårdshandlarturné (Tomas Norberg föredragande)

- Länsstyrelsen har av haft en skärgårdshandlarturné, där alla skärgårdshandlare under två dagar besökte varandra. Konsulten Per Granqvist fanns med på resan och är upphandlad för att även efter resan ge rådgivning till företagarna.
- Tomas informerade om att kriterier för driftstöd är att butiken inte får ha en omsättning högre än 11 miljoner kronor per år, lokalerna ska vara öppna med tillgång till varor öppet året runt och det ska inte vara mer än 1,5 km till annat försäljningsställe med dagligvaror (i skärgården beräknar vi tid inte avstånd). Stödet kan ges med max 300 000 kronor per försäljningsställe och år.

7. Finansieringsmöjligheter (Tomas Norberg föredragande)

- På Exekutivkommitténs förra möte beslutades att tillsätta en arbetsgrupp för att undersöka hur man kan underlätta för projektägare att söka bidrag när flera olika finansieringskällor finns att tillgå. Här ingår också att titta på möjligheten till samordnad återrapportering.
- Ett första möte har hållits och ett förslag har skickats ut inom gruppen för återkoppling.
 - Kommittén såg positivt på arbetet. Men flera tog dock upp vikten att förslaget noga stäms av med jurister och med redovisningsexpertis.
 - Bestämde att arbetsgruppen återkommer till Exekutivkommittén när ett färdigt beslutsunderlag finns framme.

8. Strategin Skärgårdens framtid (Pernilla Nordström föredragande)

- *Pernilla Nordström* rekapitulerade strategin som antogs på föregående möte och noterade genomförda och aktuella insatser. I strategin ringades sex fokusinsatser in: *Skydd av rovfiskebestånden, Lokal tillgång till offentlig och kommersiell service, Tillgång till bra skolundervisning, Permanentbostäder i rimliga kostnadslägen, Mer företagande i besöksnäringen samt Ett levande odlingslandskap.*

Datum
2016-10-26

- Det är angeläget att strategin blir ett levande dokument och leder till handling. Pernilla föreslog att varje möte med Exekutivkommittén fokuserar på två till tre områden i taget. Ett tentativt förslag, även inkluderat några andra aktuella frågor, presenterades:
 - 6/12: Skydd av rovfiskebestånden, Besöksnäring, Avfall
 - Mars: Skolundervisning, Lokal service, Båttransporter
 - Juni: Ett levande odlingslandskap, Bostäder, VA
 - Exekutivkommittén bedömde att ordningen på frågorna fungerade och beslöt att arbeta efter förslaget.
 - Pernilla föreslog att vi för varje fråga tar fram en kortfattad promemoria som innehåller nulägesbeskrivning, behov, prioriteringar etc. Förslaget bifölls. Länsstyrelsen svarar för att en stomme tas fram.
- Pernilla presenterade vidare ett förslag till årscykel för strategin avseende processen. Tanken är ställning ska tas till strategins aktualitet varje år och att den vid behov revideras. Den antagna strategin följs av en enkel handlingsplan som lyfter fram prioriteringar (i år de sex fokusinsatserna), därefter sker genomförande och i mars/april varje år görs en uppföljning, som underlag för beslut om reviderad strategi i juni (se bifogad bild).
- Pernilla framhöll att strategin är en stomme i Exekutivkommitténs arbete men att även andra frågor givetvis kommer att behöva hanteras.
- Ett antal medskick gjordes avseende de olika fokusinsatserna:
 - *Skydd av rovfiskbestånden*: Handlar om intressekonflikter, viktigt att titta på tillämpningen.
 - *Lokal service*: Området bör breddas så att sjukvård inklusive hemsjukvård inkluderas.
 - *Skolundervisning*: KSL och Skolverket bör bjudas in till diskussion. Skolfrågan innehåller många delar; samarbete mellan kommunerna, fjärrundervisning. Värmdö Skärgårdsskola är en av tre nationella piloter och kan generera värdefulla erfarenheter att föra vidare. Flera kommuner har gjort skrivelser, som inte tillämpliga delar kan plockas in i kommande promemoria. *Monica Pettersson* och *Michaela Fletcher* erbjöd sig att bistå i denna, Pernilla återkommer till dem.
 - *Ett levande odlingslandskap*: Generationsskiften när jordbrukare går i pension är en stor utmaning. Hur kan nya stöttas att ta över?
 - *Mer företagande i besöksnäringen*: *Ulf Westerberg* lyfte fram behovet av att även jobba med att stärka företagandet som helhet.
 - VA: VA-frågorna sträcker sig över kommungränserna; det kan vara aktuellt att med KSL i detta arbete.

Datum
2016-10-26

- *Gustav Hemming* tog upp behov av en fast struktur och synkronisering i representation mellan de olika organen som rör skärgård. Även agendorna skulle kunna stämmas av. *Pernilla Nordström* ombads att för Exekutivkommitténs räkning hålla detta under uppsikt. *Gustav* undrade också över möjligheten att ha med en tjänsteman från Landstinget. Länsstyrelsen tar hem frågan till *Chris Heister*.

9. Knäckfrågor för besöksnäringen (*Pernilla Nordström* föredragande)

- *Pernilla Nordström* informerade om arbetet inom Stockholm Archipelago (SA). Utöver marknadsföring och andra insatser för att sätta Stockholms skärgård på den internationella kartan, har man under våren identifierat ett antal sakområden som har stor betydelse för besöksnäringens utveckling. I många fall finns kopplingar till utvecklingen av skärgården i stort. Sådana frågor behöver adresseras vidare; SA ser här sin roll att lyfta fram dessa utmaningar och svara för input/underlag ur ett besöksnäringssperspektiv men inte att lösa problemen. Vilken roll skulle Exekutivkommittén kunna ha i en sådan process? När det gäller behov av insatser mer direkt relaterade till besöksnäringen faller ett större ansvar på SA.
- De bredare frågor – infrastrukturella utmaningar – som har identifierats är: *Tydligare besökarperspektiv i kollektivtrafiken; Samverkan kollektivtrafik – privattrafik; Landnings- och hämtningsplats Stockholm – Skärgården; Bostäder för permanentboende samt säsongspersonal; Offentlig och kommersiell service; Orienteringsskyltning i skärgården; Natur-, kultur- och vattenvård för en attraktiv skärgård samt Förenklad hantering av dispenser avseende naturreservat.*
- Angelägna besöksnäringssanknutna frågor är: *Kompetensförsörjning och utbildning företagarna; Säsongsbemanning och kompetens; Brist på vissa yrkesgrupper fr.a. kockar; Kvalitet i anläggningar och informationsmaterial samt Inventering av luckor i utbudet.*
- Sammanfattningsvis konstaterades att det är positivt om kopplingarna mellan Stockholm Archipelago och Exekutivkommittén kan stärkas.

10. Möte med Landsbygdskommitténs ordförande

- Som tidigare meddelats, har det inte varit möjligt att hitta en tid som fungerar för såväl Landsbygdskommitténs som Exekutivkommittén.
 - *Magdalena Bosson* erbjöd sig att ta förnyad kontakt med ordföranden *Johan Persson*.

Datum
2016-10-26

11. Avfall

- *Michaela Fletcher* och *Monica Pettersson* tog upp behov av att ta tag i avfallshanteringen i skärgården. Avfallet växer med antalet besökare. Frågan är komplex med många olika delar. Förutom behov av att minska avfallet, ryms frågor som möjlighet till gemensam upphandling över kommungränserna och möjliga kommunala subventioner.
 - *Magdalena Bosson* erbjöd att Länsstyrelsen kan svara för att teckna en helhetsbild av avfallsfrågan med stöd av kommunerna. Föreslogs att underhandskontakter och avstämning i första hand tas med Haninge, Norrtälje, Värmdö och Österåker. Bestämde att driva frågan enligt Magdalenas förslag.

12. Övriga frågor

- *Hemsjukvård. Michaela Fletcher* tog upp skärgårdsbornas möjlighet till avancerad sjukvård i hemmen. Hur ser avtalen ut?
 - Föreslogs att Landstinget tittar vidare på frågan samt att längre fram bjuda in hälso- och sjukvårdsnämnden till Exekutivkommittén.
- *Nationalpark Nämöskärgården. Gustav Hemming* undrade hur läget är och uttryckte att vi har ett gemensamt intresse av att Naturvårdsverket fattar beslut. Just nu är frågan vilande med anledning av ansvarsförhållandena inte har klarats ut.
 - *Magdalena Bosson* meddelade att hon uppdrar åt miljöchefen Göran Åström att komma med en skriftlig rapport till Exekutivkommittén om läget. Göran har haft samtal med Anna Waxin.

13. Nästa möte

- Nästa möte äger rum den 6 december kl. 10-12 på Länsstyrelsen.

14. Mötets avslutande

- Ordförande förklarade mötet för avslutat.

Vid pennan/

Pernilla Nordström